

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

NGUYỄN THỊ ÉN

**QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC MÔN ĐỊA LÍ
THEO ĐỊNH HƯỚNG PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC HỌC SINH
Ở CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC PHỔ THÔNG
HUYỆN KIM ĐỘNG, TỈNH HƯNG YÊN**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

THÁI NGUYÊN - 2020

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

NGUYỄN THỊ ÉN

**QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC MÔN ĐỊA LÍ
THEO ĐỊNH HƯỚNG PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC HỌC SINH
Ở CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC PHỔ THÔNG
HUYỆN KIM ĐỘNG, TỈNH HƯNG YÊN**

**Ngành: Quản lý giáo dục
Mã số: 8 14 01 14**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: TS. Lê Thùy Linh

THÁI NGUYÊN - 2020

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan luận văn này là công trình nghiên cứu của riêng tôi. Những số liệu và kết quả thu thập được trong quá trình nghiên cứu là trung thực và không trùng lặp với các đề tài khác, các thông tin trích dẫn trong luận văn đã được ghi rõ nguồn gốc.

Thái Nguyên, tháng 9 năm 2020

Tác giả luận văn

Nguyễn Thị Ân

LỜI CẢM ƠN

Với tình cảm chân thành và kính trọng, tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới lãnh đạo Trường ĐHSP Thái Nguyên, Phòng Đào tạo thuộc Trường Đại học Sư phạm - ĐHTN, toàn thể các thầy giáo, cô giáo Khoa Tâm lý - Giáo dục, các thầy cô giáo đã trực tiếp giảng dạy và tham gia quản lý tôi trong quá trình học tập và thực hiện luận văn tốt nghiệp.

Tôi xin bày tỏ sự kính trọng, lòng biết ơn sâu sắc tới TS Lê Thùy Linh - người trực tiếp hướng dẫn, đã tận tình giúp đỡ tôi trong suốt quá trình thực hiện luận văn.

Tôi xin gửi lời cảm ơn đến các đồng chí lãnh đạo Sở Giáo dục và Đào tạo tỉnh Hưng Yên; các đồng chí cán bộ quản lý, giáo viên các trường trung học phổ thông trên địa bàn huyện Kim Động, tỉnh Hưng Yên đã giúp đỡ, cung cấp cho tôi những thông tin, số liệu, tạo điều kiện thuận lợi trong quá trình nghiên cứu.

Cuối cùng, tôi xin bày tỏ lòng biết ơn tới gia đình, bạn bè, đồng nghiệp đã động viên, quan tâm, chia sẻ và tạo điều kiện giúp tôi trong quá trình thực hiện đề tài nghiên cứu khoa học này.

Tôi xin chân thành cảm ơn và tiếp thu những ý kiến đóng góp của các nhà khoa học để đề tài này được hoàn thiện hơn.

Xin trân trọng cảm ơn./.

Thái Nguyên, tháng 9 năm 2020

Tác giả luận văn

Nguyễn Thị Ân

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN.....	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT	iv
DANH MỤC CÁC BẢNG	v
MỞ ĐẦU.....	1
1. Lí do chọn đề tài	1
2. Mục đích nghiên cứu	2
3. Khách thể và đối tượng nghiên cứu.....	3
4. Giả thuyết khoa học	3
5. Nhiệm vụ nghiên cứu	3
6. Phạm vi nghiên cứu	3
7. Phương pháp nghiên cứu	4
8. Cấu trúc luận văn	5
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC MÔN ĐỊA LÍ THEO ĐỊNH HƯỚNG PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC HỌC SINH Ở TRƯỜNG TRUNG HỌC PHỔ THÔNG	6
1.1. Tổng quan nghiên cứu vấn đề.....	6
1.1.1. Các nghiên cứu về dạy học theo tiếp cận năng lực	6
1.1.2. Các nghiên cứu về quản lý dạy học theo định hướng phát triển năng lực học sinh.....	8
1.2. Một số khái niệm cơ bản liên quan đến vấn đề nghiên cứu	10
1.2.1. Năng lực.....	10
1.2.2. Hoạt động dạy học	11
1.2.3. Dạy học theo định hướng phát triển năng lực học sinh.....	12
1.2.3. Quản lý	13
1.2.4. Quản lý hoạt động dạy học theo định hướng phát triển năng lực của người học	14

1.3. Những vấn đề cơ bản về hoạt động dạy học môn Địa lí theo định hướng phát triển năng lực học sinh ở trường THPT	14
1.3.1. Đặc điểm của môn Địa lí trong chương trình giáo dục THPT	14
1.3.2. Yêu cầu dạy học môn Địa lí theo định hướng phát triển năng lực học sinh ở trường THPT	17
1.3.3. Mục tiêu dạy học môn Địa lí theo định hướng phát triển năng lực học sinh ở trường THPT	18
1.3.4. Nội dung dạy học môn Địa lí theo định hướng phát triển năng lực học sinh ở trường THPT	19
1.3.5. Phương pháp và hình thức dạy học môn Địa lí theo định hướng phát triển năng lực học sinh ở trường THPT.....	20
1.4. Một số vấn đề cơ bản về quản lí hoạt động dạy học môn Địa lí theo định hướng phát triển năng lực học sinh ở trường THPT	26
1.4.1. Vai trò của Hiệu trưởng trong quản lí hoạt động dạy học môn Địa lí theo định hướng phát triển năng lực học sinh	26
1.4.2. Nội dung quản lí hoạt động dạy học môn Địa lí theo định hướng phát triển năng lực học sinh ở trường THPT.....	28
1.5. Các yếu tố ảnh hưởng đến quản lí hoạt động dạy môn Địa lí theo định hướng phát triển năng lực ở trường trung học phổ thông	35
1.5.1. Năng lực của cán bộ quản lí	35
1.5.2. Năng lực giáo viên giảng dạy môn Địa lí.....	36
1.5.3. Chất lượng tuyển sinh đầu vào và đặc điểm học sinh THPT.....	36
1.5.4. Điều kiện cơ sở vật chất phục vụ hoạt động dạy học.....	36
1.5.5. Điều kiện kinh tế, văn hóa, xã hội ở địa phương.....	37
KẾT LUẬN CHƯƠNG 1	38
Chương 2: THỰC TRẠNG QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC MÔN ĐỊA LÍ THEO ĐỊNH HƯỚNG PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC HỌC SINH Ở CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC PHỔ THÔNG HUYỆN KIM ĐỘNG, TỈNH HƯNG YÊN.....	39

2.1. Khái quát về tình hình giáo dục trung học phổ thông huyện Kim Động, tỉnh Hưng Yên	39
2.2. Tổ chức khảo sát thực trạng	42
2.2.1. Mục tiêu khảo sát.....	42
2.2.2. Nội dung khảo sát	43
2.2.3. Khách thể khảo sát.....	43
2.2.4. Phương pháp khảo sát và xử lý số liệu.....	43
2.3. Kết quả khảo sát	44
2.3.1. Thực trạng nhận thức của cán bộ quản lý, giáo viên ở các trường THPT huyện Kim Động, tỉnh Hưng Yên về dạy học môn Địa lí theo định hướng phát triển năng lực học sinh	44
2.3.2. Thực trạng dạy học môn Địa lí theo định hướng phát triển năng lực học sinh ở các trường THPT huyện Kim Động, tỉnh Hưng Yên.....	50
2.3.3. Thực trạng quản lý hoạt động dạy học môn Địa lí theo định hướng phát triển năng lực học sinh ở các trường THPT huyện Kim Động, tỉnh Hưng Yên.....	59
2.4. Đánh giá chung về thực trạng quản lý hoạt động dạy học môn Địa lí ở các trường THPT huyện Kim Động, tỉnh Hưng Yên	71
2.4.1. Đánh giá chung về thực trạng quản lý hoạt động dạy học môn Địa lí ở các trường THPT huyện Kim Động, tỉnh Hưng Yên	71
2.4.2. Nguyên nhân của thực trạng.....	72
KẾT LUẬN CHƯƠNG 2.....	73
Chương 3: BIỆN PHÁP QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC MÔN ĐỊA LÍ THEO ĐỊNH HƯỚNG PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC HỌC SINH Ở CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC PHỔ THÔNG HUYỆN KIM ĐỘNG, TỈNH HƯNG YÊN	74
3.1. Những nguyên tắc chỉ đạo đề xuất biện pháp	74
3.1.1. Nguyên tắc đảm bảo tính mục đích	74

3.1.2. Nguyên tắc đảm bảo tính liên tục và hệ thống, tính kế thừa trong quá trình quản lí.....	74
3.1.3. Nguyên tắc đảm bảo tính khả thi.....	75
3.1.4. Nguyên tắc đảm bảo tính đặc thù bộ môn.....	76
3.2. Một số biện pháp quản lí hoạt động dạy học môn Địa lí theo định hướng phát triển năng lực học sinh ở các trường THPT huyện Kim Động, tỉnh Hưng Yên	76
3.2.1. Tổ chức bồi dưỡng nâng cao nhận thức cho đội ngũ cán bộ quản lí , giáo viên ở các trường THPT huyện Kim Động, tỉnh Hưng Yên dạy học và quản lí dạy học môn Địa lí theo định hướng phát triển năng lực HS	76
3.2.2. Chỉ đạo xây dựng chương trình dạy học môn Địa lí của nhà trường theo định hướng phát triển năng lực học sinh	79
3.2.3. Chỉ đạo giáo viên ở các trường THPT huyện Kim Động, tỉnh Hưng Yên thiết kế bài học môn Địa lí theo định hướng phát triển năng lực HS	83
3.2.4. Chỉ đạo đổi mới phương pháp, hình thức tổ chức dạy học môn Địa lí theo định hướng phát triển năng lực học sinh ở các trường THPT huyện Kim Động, tỉnh Hưng Yên	85
2.3.5. Chỉ đạo đổi mới kiểm tra, đánh giá kết quả học tập môn Địa lí theo định hướng phát triển năng lực HS ở các trường THPT huyện Kim Động, tỉnh Hưng Yên	87
3.2.6. Tăng cường cơ sở vật chất, thiết bị dạy học và ứng dụng công nghệ thông tin trong hoạt động dạy học môn Địa lí theo định hướng phát triển năng lực học sinh ở các trường THPT huyện Kim Động, tỉnh Hưng Yên.....	89
3.3. Mối quan hệ giữa các biện pháp.....	92
3.4. Khảo nghiệm tính cần thiết và khả thi của các biện pháp đề xuất	92
3.4.1. Mục tiêu khảo nghiệm	92
3.4.2. Phương pháp và khách thể khảo nghiệm.....	92
3.4.3. Nội dung khảo nghiệm	93

3.4.4. Các bước tiến hành	93
3.4.5. Cách xử lý kết quả khảo nghiệm	93
3.4.6. Kết quả khảo nghiệm	94
KẾT LUẬN CHƯƠNG 3	98
KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ	99
1. Kết luận.....	99
2. Khuyến nghị.....	100
2.1. Với Sở Giáo dục và Đào tạo Hưng Yên	100
2.2. Với trường THPT	100
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	102
PHỤ LỤC	106

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

CBQL	:	Cán bộ quản lý
CNXH	:	Chủ nghĩa xã hội
ĐHSP	:	Đại học sư phạm
ĐHTN	:	Đại học Thái Nguyên
ĐTB	:	Điểm trung bình
GD	:	Giáo dục
GD&ĐT	:	Giáo dục và Đào tạo
GDCD	:	Giáo dục công dân
GV	:	Giáo viên
HS	:	Học sinh
KT-XH	:	Kinh tế - Xã hội
SGK	:	Sách giáo khoa
TB	:	Trung bình
THCS	:	Trung học cơ sở
THPT	:	Trung học phổ thông